

post modicam sepulturā vix quinq^{ue}
pedum vñ quidā philosophus
ad ei⁹ sepulchrum veniens dixit.
Hēri non sufficiebat ei tot⁹ mun-
d⁹: hodie sepultura quinque pedū
est contentus. Terra sitiens non
potest satiari aqua & signat aua-
rū qui est instar ydropici: q̄d quā-
to plus bibit: tanto plus fit. Ec-
clesia. q̄nto. Avar⁹ non implebi-
tur pecunia. Iḡnis non satiat ap-
positōne lignorū & signat luxurio-
sum: quia quanto pl⁹ delectaōni
b⁹ occupatur: tanto pl⁹ inflāma-
tur. Eccl. xxvij. Scdm ligna sive
sic iḡnis exardescit. Similiter viri
spirituales & cōtemplatiū tria de-
siderant. s. amare deūz & sume dele-
ctari in deūm & ipsum cognoscere.
Sed in istis in presēti satietatem
habere nō p̄nit. Itē alia tria insa-
tiabilita que ponit salomō. s. ocul⁹
& auris & cor Eccl. p. Non satiabi-
tur ocul⁹ visu: nec auris implebit
auditu. Quid est quod fuit. Ipsi⁹
q̄d futurū est. Quid ē quod factū
est. Ipsi⁹ quod satiendū est. Ocu-
l⁹ emm non potest satiari in vidē-
do pulchros colores. auris in au-
diendo iocidos rumores. cor in co-
gitando mō presentia. mō pretei-
ta. modo futura. Ideo dīc. Quid ē
quod fuit. In viris igitur spiritu
alib⁹ non potest oculus hic satia-
ri invidendo pulchritudinem dei.
Nec auris audiendo dulcem iſpi-
rationem. Nec cor in affiendo se
cōtra dulcedinē dei. In futuro au-

tem ista tria satirabūtur. Propter
quod dicitur Corin⁹. ij. Quod
oculus non vidit nec auris audi-
vit: nec in cor homis ascendit. q̄d
preparauit de⁹ h̄is qui diligūt eū.

¶ Sequitur dominica quarta.

Sermo primus.

Adō ad eu⁹ qui me mi-
sit. & nōmo ex vobis in-
frodat me quo vadis
ac̄. Johan. xvi. Quan-
do aliquis paterfamilias est lon-
gius pfecturus: familie sue hoc p̄
mo dicet & si vides eos contrista-
ri eos consolatur dicendo. q̄ i bre-
ui reuertef. vel q̄ mittet eis aliu-
tanq̄ se qui eos cōsolabitur. vel
occasio ne sui recessus magna vi-
litas p̄ cuiabitur. Sic dominus no-
ster ascēsus in celum. primo di-
scipulis suis recessum predixit Cū
dixit Vado ad eum qui me misit
& cetera. Et quia videt eos contri-
stari consolatur eos. Primo pro-
mittendo eis suam celarem reuersi-
onem. vt etiam recolit in euange-
lio precedentis dominice. vbi dici-
tur. Modicū & iam non videbi-
tis me & iterum modicū & videbi-
tis mea cetera. Deinde promittē-
do alium missurum tanq̄ seip̄sū
consolatorem. Cum ait. Si enim
non abiero & cetera. Deinde de suo
recessu magnavtitas eit. s. mun-
di argutior apostolorū instructō

de primo Cū ait. Ille arguet mū
 dum. De secūdo. cū dicit. Docebit
 vos omniē veritatem. Et xp̄i clari
 fatio cum dicit Ille me clarifica
 bit ac. dicit igitur. Vado ad eum
 qui me misit. Et hā subdit. Et nemo
 ex vobis interrogat me quovadis.
 Potest dici q̄ hoc eāt p ascensio
 nis evidentiā qua fuerant certifi
 cati. Vnde dicit glosa Ita p alam
 ascendam ut nemo interroget q̄
 visu carnali s̄ernet. Vel ppter mi
 miam tristitiā actione sui recessus
 erant absorti. vel ppter penarum
 tolerantia quib⁹ fuerūt extinti.
 Dixerunt enim supra Omnis qui
 interficit vos ac. Et nemo ex vobis
 interrogat me quovadis. Christ⁹
 enim qui eāt in celestibus trium
 phato. fact⁹ est in terrestrib⁹ vi
 ato. declinās ad manendū. Iste
 autem viator nihil habuit & pla
 no sed tota suavita fuit ascensus
 & descensus. Nā primo descendit de
 celo in mundū & in vtez virginis
 deinde ascendit de mundo ad pa
 tabulū. Deinde de patibulo desen
 dit ad limbus. Deinde resurgens
 ascendit in celum. Ideo dicit. Va
 do ad cū. Notandum aut q̄ chri
 st⁹ qui est verus sol multos circu
 itus & multas vias fecit. De q̄bus
 dicitur Ecclsi. p. Oritur sol & occi
 dit; & ad locum suum reuertitur.
 ibi renascens girat p meridie;
 & flectitur ad aquilonē. Istrans
 vnuersa. in circuitu pgit spere. &
 in circulos suos rueretur. Prima

via fuit qua p natuūtate; ea vni
 venit in mundū. qd notatur cum
 dicit. Oritur sol Venit autē per sea
 lam halentē tres gradus scilicet
 humilitatis. paupertatis. & acer
 bitatis Luce. ii. Inuenietis in san
 tem & cetera. Ecce quanta humili
 tas. pānis inuolutum. Ecce quan
 ta paupertas. positum in presepio.
 Ecce quanta acerbitas Per istos
 etiā eosdem grad⁹ rediit in celū.
 Phil. secūdo. Semetipsum exma
 niuit. Ecce grad⁹ inopie & pauper
 tatis. Formam servi accipiēs. Ec
 ce grad⁹ humilitatis. fact⁹ obedi
 ens usq ad mortem. Ecce gradus
 acerbatis. Stulti igitur sunt qui
 volunt in celum ascendere p scalā
 contraria. s. per diuitias honores.
 & delicias. q̄a ista scala adducit
 ad inferia sicut alia ad celum. de
 quo habem⁹ exemplum Luce deci
 mo sexto. Erat quidam diuīs. Ec
 ce diuitiarū abundantia qui iedu
 ebatur purpura & bisso. Ecce sup
 bia & vanagloria. Et epulabat
 quotidie splendide. Ecce delitiarū
 affluentia. Sed quo duxit cū ista
 scala. Sequitur. Mortuus est & se
 pultus in inferno. Lazarus autē
 erexit sibi scalam. contrarios ha
 bentem grad⁹. Jacebat enim ad
 ianuam eius. Ecce grad⁹ humili
 tatis. vicerib⁹ plenus. Ecce grad⁹
 acerbatis. Cupiens saturari de
 micis. Ecce gradus paupertatis.
 Sed quo duxit eū; ista scala. Se
 quitur. factum est ut moreretur

moreretur medicus a portaretur
ab angelis in finu abraxe. Secu-
davi a quam fecit christus fuit de
mundo in patibulo ibi occubuit.
Vnde postquam dixit. Oritur statim
subiunxit et occidit. Et ista fuit via
excellentissime caritatis. Vnde pas-
sio Christi vocatur excessus. Luc. viij.
Dicebat excessum eius quae compre-
turus erat in Iherusalem. Excessit
enim omnium aliorum passiones in tri-
bus. scilicet in amore. Job. quinto. Ma-
iorem hac dilectionem nemo habet
ac. In dolore. Tertii. Attendite et
videte si est dolor similis a cetera.
In valore. Job. xv. Si exaltatus
fueron a terra: omnia traham ad
meipsum. Tertia via fuit de cruce i-
tumulum. Et notatur per hoc quod
dicitur. Sicut enim mortuus fuit in
patibulo: sic et mortuus iacuit in se-
pulchro. Et ista fuit via magnie
paupertatis: quia non potuit hale-
re monumentum proprium. Matth.
octauo. Vulpes foueas habent a
cetera. Ac si dicat. Paup fui in na-
tuitate et in vita et in morte: quod non
habui domum ubi posse nasci. et
postea habitare. sicut volucres ha-
bent. Pauperior fui in morte: quia
in cruce non habui cervicali ubi
caput possem reclinare. Pauperi-
us fui post mortem: quia non ha-
bui propriam foueam in qua corpore
meum posset equiescere. sicut ha-
bent vulpes. Quartavia fuit qua
iuit ad celum. Et hoc notatur. cui
dicitur. Ad locum suu revertitur

Et ista fuit via magnie iocundita-
tis que iocunditas notatur ex me-
lodia cum qua ascendit. Vnde Ps
Ascendit deus in iubilo a cetera.
Solet autem melodia secundum Augu-
stinum tribus modis fieri scilicet
voce. flatu et pulsu. Quilibet autem
horum modorum fuit in hac vita
factus ab angelis. ideo merito di-
citur. magnie iocunditatis. In me-
lodia vocis ascendit. Juxta illud
Psalmista. Jubilate in voce exultationis.
Cum melodia flatu quoque in voce tuba. Vnde Psalmista. Asce-
dit in iubilatione a dominum in vo-
ce tuba. In melodia pulsus. Vnde
dicitur in Psalmo. Laudate eum
in tympano et choro. Laudate eum
in cymbalis bene sonatibus. Ascen-
dit enim cum multis sanctis. Ps
Laudate dominum omnes sancti
eius. Quintavia est qua ad iubi-
tum est venturus. quod notatur
cum dicitur. Ibique renascens girat
per meridiem: et flectitur ad aquilonem.
Tunc girat per meridiem quoniam
bona eorum que erant a destritis en-
meabit. dicens. Esuriua dedistis
mihi manducare. Et dicunt sancti
meridies quia sunt in plena luce
cognitum a calore amoris. Deinde
flectit se ad aquilonem scilicet
ad illos qui sunt a sinistra et dicet
discedite a me maledicti a cetera.
Esuriui enim et non dedistis mihi
manducare. Mali enim significan-
tur per aquilonem qui est ventus
frigidus et siccus et pluviae retenti-

uis; quia dyabolus corda eorum in
 frigidat frigore malitie. Ecclesia.
 trius frigidus ventus aquilo fla
 uit a congelauit crystallum desic
 cat ab humore gratie Proverbi.
 decimo quinto. Vetus aquilo dis
 sipat pluvias scilicet gnie ne flu
 ant. Sexta via est qua in aposto
 los spiritum sanctum misit. Et quo
 rum corribus flauit spiritus sanctus
 qui auctro assimulatur qui est rex
 tus calidus et humidus a secum
 dans. Sic spiritus sanctus est cali
 dus et humidus et glaciem pecca
 torum dissoluit. Ecclesia. tertio.
 Sicut in sereno glacies ita soluen
 tur peccata tua. Unde Psalmista
 Converte domine captiuitatem no
 stram sicut torrens in auctro. Au
 gustinus in glosa. Peccata nos
 ligat ne bene opere murvit ad pa
 triam currat. sicut frigus vel gla
 cies ligat aquam ne currat. Qua
 do autem fit calidus ventus au
 stri liquet glacies. implentur
 a circun torrentes. Sic spiritus sa
 nctus solvit a peccatis ut curra
 mus ad patriam. Est autem hu
 midus in quantum in lacrimis nos
 dissoluit. Psalmista. sflauit spiri
 tus eius a fluent aque. Ad Roma
 nos decimo octavo. Ipse autem spi
 ritus postulat pro nobis gemiti
 bus in enarrabilibus. Est etiam
 secundans in quantum nos per bo
 na opera germinare facit. Canti.
 quarto. Venit auster et perflauit
 orum meum; et superuent aroma

ta illius et nihilominus cum eo fuit
 ipse iuxta illud Job. decimo. No
 relinquavos orphanos. Ista no
 tantur cum dicitur. Lustrans vni
 uersa. in circuitu pergit spere. Vn
 uersa enim corda apostolorum spi
 ritus sanctus lustravit; et nihilva
 cuum in eis reliquit. Et hoc qua
 drupliciter. Primo infundendo se
 ad iustificationem; hoc quando
 dominus noster Iesus Christus eos
 primo adseveravit. Ad Romanos
 octauo. Quos uocauit; hos a iusti
 ficauit. Secundo infundendo se eis
 ad miraculorum operationem. Lu
 ce nono. Dedit eis virtutem a po
 testatem super omnia demonia.
 Tertio infundendo se eis ad pecca
 torum remissionem. Johanna. vici
 smo. Accipite spiritum sanctum quo
 rum remiseritis peccata et cetera. Quar
 to infundendo se eis ad corroboratio
 nem. Psalmista. Spiritu ois
 eius omnis virtus eorum. Septima
 via est qua quotidie ad sanctos
 viros reuertitur. gratia; infunde
 do. quod notatur. cum dicitur. In
 circulos suos reuertit. Dicuntur
 autem sancti figure circulares tri
 pliciter. Primo modo quia vndeque
 sunt clausi ne dyabolus a deo eo
 rum intra possit per illicitam co
 gitationem. Econtra in malorum p
 sona dicitur Job tricesimo. Qua
 si rupto muro in aperta. ianua re
 uerunt super me. Secundo quia
 sunt loces per sollicitam opera
 tionem. Forma enim spericavalde

velociter currit. Prover. xxv. Vi
disti hominē velocem in opere suo
corā regib⁹ stabit. Tertio q̄ mo
uentur eternaliter. sa deo. In dō
enim omnia recognoscunt a p̄ ḡ
tia actionem ad ipsū cuncta ēfū
dunt. Eccl. p. Ad locum vnde exi
ue eunt fluminā reuertitur vt iē
tū fluant. In istos igitur tales cir
cilos ch̄rist⁹ reuertitur. gratiam
sāci sp̄us largitur. Job. xiiij. Ad
eum remiem⁹ a mansione; apud
eum fatiem⁹. Venit pater n̄am
emīm fili⁹ nostra; ignorantiā illi
impotentiam roborando. Venit
strand⁹. Venit spiritus sanct⁹ no
strā tepiditatē negligentiā in
flamando.

Sequitur sermo secund⁹ eiusdem

Expedīt⁹ ego vada; Si
emīm abiero: paraclit⁹
tus nō veniet ad vos ac. vobis
Scdm Crisosto. sup Matheū tria
sunt que imp̄diūt hominē ne spi
ritualia cape possit. s. amor carna
lis. duritia cordis. a perturbacō mē
tis. Ista tria erant in apostolis.
Erat amor carnalis q̄ minis chri
stum diligebāt. Et ideo ad sumpt
ionē sāci sp̄us min⁹ ydonei erāt
Vñ sup verbū premissum dic Aug⁹.
Si carni adheseritis: capaces
spiritus nō eritis. Secūdo duritia
cordis. Matheū vlti. Exprobavit
incredulitatem eorum duritiā cordis
Tercō perturbacō mentis. de eo. s.

q̄ ch̄rist⁹ eos reliq̄rat. Aug⁹. Co
ristatē human⁹ affect⁹: q̄ carna
lis desolabat aspect⁹. Ita tria im
pediebāt in apostoli ne intellige
rent spirituālia: q̄re expediebat
q̄ xp̄us celū ascēderet. Id dīc. Ex
pedit vobis Apostoli quidē de xp̄i re
cessu dolebat ex eo q̄ erat eo xp̄i
solato. Jurta illud Job. xiii. Non
turberet cor vestrum: ne q̄ formideret.
Creditis in dēū a in me credite. Eo
tum defensor a eō persecut⁹. Jux
illud Matheū. ix. Nūquid possunt
filii sponsi lugere q̄ diu cum illos
est sponsus. Et eorum instructioe
Job. xv. Omnia quecumq; audiuī
a patre meo: nota feci vobis. Sed
ch̄rist⁹ eos in presēti euāgēlio co
solat⁹ p̄mittens q̄ mitteret eis
spiritum sanctū in consolatore. de
fensorem a erubitorē. Consolator
est contra omnē tristiciā cum dīc
Si nō abiero: paraclit⁹ id est co
solator non veniet ad vos. Secū
do enim dei de tribus habent tristiciā
am scilicet de aliqua culpa perpe
trata. Ps. Ex̄itus aquarum dedu
perunt oculi mei a ceteā. De eo q̄
sunt in miseria. Vñ psalmi. Ven
mibi quia incolatus meus plon
gatus est. Et de eo q̄ non sunt in
patria. Unde dicitur in psalmo.
Sueūt mibi lacrime mee panes
die ac nocte a ceteā. Sed spiritus
sanctus eos contra primum con
solatur dando peccatorum remis
sionē. Bernard⁹ in omelijs. Con
solatori spiritus sanctus vocatur:

quia de peccati ppetra tene merentibz dum ad spem pperant venie. ab afflictione tristitia leuat. Contra secundum dando in tribulacionibz internam solationem. Ps Scdm multitudinem doloz meo tu*cor* consolationes tue letis cauerunt ^{de meo} anima mea Beda in omel. Paraclit⁹ consolatori interpretatur: quod corda fidelium ne inter seculi aduersa deficiat. celestis vite sideris subleuat ac reficit. Gregor. in moralibus dum cor supna degustat: inferiora equanimiter tolerat. Contra tertium dando celestis dulcedimes pregestationem. Illa enim dulcedo quod hic datur dicitur gustus arra a gutta. Gustus quidem dicitur. Ps. Gustrate a vidente ac. Cris. Vere non habet super terram quod amet: qui donum celeste in veritate gustauit. Si autem tanta dulcedo est in gusto quanta erit in pleno potu. In ebria buntur ab ubertate domus tue. dicit autem arra sive pinguis. Ad Ep. B. p. Signatus estis spiritu sancto permissionis qui est pinguis hereditatis vestre. Si enim tanta iocunditas in arre dacione: quanta eit in premio et mercede plena solutione. De qua dicitur Gen. xv. Ego protector tuus et merces tua magna nimis. *Dicit etiam Augustinus* Si quis gustauerit de fluvio paradisi cuius gutta maior est oceanus. restat ut in eo sitis mundi penitus sit extinta. Si igitur tanta suauitas est in gutta; quanta

erit in fluviali abundantia. Vnde Psal. Torrente voluptatis tue portabis eos. Secundo misit eis spiritum sanctum in defensore; etra munimati. cum dicitur. Ille arguet mundus de peccato. s. quod habet de iustitia bonorum operum quam non habet. Et de iudicio quod non timet. Et sic illi qui sunt spiritu dei pleni delent tria genera hominum arguere. s. peccantes. non operantes. et dei iudicia non timentes. Arguendus igitur est peccator. sicut argueretur ille qui potius vellet esse inter spinas lacerates quam inter flores redolentes. Talis est auarus Job. xxx. Esse sub sentibus delicias reputabant. Arguendum est ille qui potius vellet esse in luto quam in prato ameno. talis est luxuriosus Ecclesia. ix. Omnis mulier que est formicaria quasi stercus invia contulcabitur. Arguendum est ille qui potius vellet esse invento quam in loco tranquillo. Talis est superbus. et ideo dicitur Job trigesimo. Quasi superventum me ponens afflisti me vade. Secundo arguendi sunt non operantes. iuxta illud Mathei trigesimo. Quid statis hic tota die otiosi. Iste enim mundus non est ad otium sed est ad laborandum. Notandum autem est quod quidam sunt homines qui de labore transirent ad laborem. sicut sunt auari qui die atque nocte laborent in congregandis pecunias. Vnde dicit Ecclesia. trigesimo quarto.

Laborauit diuersi congregacio
ne substantie: postmodum autem la
borabit die ac nocte in infernalibus
penis. Jeremi. xvi. Serui estis ibi
id est in inferno domini alienis id est
demonibus qui non habunt vobis
requiem die ac nocte. Alii sunt qui
de quiete transiunt ad laborem sic
sunt delitosi qui quiescunt hic in
deliciis sed postmodum laborabunt
in perpetuis tormentis. Job. xxi.
Tenent tympanum et citharam et
gaudent ad sonum organi. Ducunt
in bonis dies suos. Ecce quanta que
s in deliciis. In punto ad infer
na descendunt. Ecce quantum labor
in tormentis. Luce. xiiij. Anna mea
habes multa bona. requiesce come
de. bibe epulare. Ecce quanta que
s delitiarum. Stulte hac nocte repetet
animam tuam de te. s. demones Ecce
quantum labor penarum. Alii sunt
qui de labore transiunt ad quietem:
sicut se cui dei qui de labore peniten
tie transiunt ad quietem celestis
glorie. Apocalyp. decimo quarto.
A modo iam dicit spiritus ut requi
escant a laboribus suis Math. quin
to. Agite penitentiam. Ecce labor.
Appropinquabit enim regnum ce
lorum. Ecce quies Iustum ordinem
seruauit dominus qui prius sex di
ebus laborauit. Postmodum sep
timo die quietiuit. Iustum ordine
peruerterit lucifer qui prius voluit
quiescere propter laborare. dicit Ysai.
decimo quarto. Sedebat in monte
testamenti in lateribus aquilonis

Quartam autem differentiam pos
sibile est eorum scilicet qui de
quiete transiunt ad quietem. de
deliciis ad delicias. dato per impos
sibile quod si tales in celestes nuptias
intrarent de eos expelleret. Hoc
figuratur Matth. decimo septimo.
in illo qui ad nuptias venit sed ve
ste nuptiale non habuit. Per
vestem nuptiale signatur fides
cum operibus caritatis. Sed illi ha
bent vestem iniquitatis et carnali
tatis. et ideo expelluntur etiam si
ingredierentur. Tertio arguendi
sunt dei iudicia non timentes: cui
dicat propheta A iudiciis enim
tuis timui. Timor enim dei valde
necessarius est ad salutem: incitat
ad bonum. confirmat in bono. et
preservat a malo. et solum in edi
ficatione spirituali tenet locum su
damenti. cimenti et tecti. Nam in qua
tum principium omnis bonus tenet
locum fundamenti. Proverbiorum
primo. Timor domini iniit sapientie.
In quantum conservat et strin
git in bono. tenet locum cimenti.
Vnde dicitur Ecclesi. trigesimo octa
uo. Si non in timore domini tenu
eris te instanter. cito subvertetur
domus tua. In quantum preservat
a malo tenet locum tecti. Vnde dici
tur Ecclesia. vicesimo quanto Timor
domini super omnia se supponit. Si
cuit enim tectus preservat habitante
in domo ab estu vento et pluvia:
sic timor domini preservat homi
nem ne cadat ab estu occupiscente

inflamatus vento dyabolice tem
ptacōis impulsus aut pluuiā ex
aminatiōis celestis a diuīne pba
tus Ysa. iiiij. Tercia culū dei eit
in vmbraculū dīci ab estu a in se
curitate a absconsione. a turbime
a pluuiā. Anima em̄ que ē tab
naculū dei qñ habet in se timorem
dei tunc habet vmbraculū refrige
rans contra estum occupiscentie.
tūc absconditur a turbime temp
ptacōis dyabolice a pluuiā dī
uine pbatōis. ¶ Tertio m̄fit
spiritus sanctū in eruditōē oīra ig
norantiā quod notatur cū dicit.
Cū auē venerit spiritus veritatis
dōebit ws omnē veritatē. Sedm
Augustinū. veritas oppōnit fal
sitati vaitati a duplicitati. Illud
em̄ qđ est v̄z non est falsū. nō ē
vanū. nō est duplex. ergo spi
ritus sanctū veritatis a exclusit fal
sa vana a duplicitia in amore; ter
reno. Quidem terrena sūt fal
sa mendacia pat̄; Iere. xiiij. Ve
re mendacia possedēt patres w
stri Iher. Si mund⁹ culcello scin
dret nihil in eo nisi falsitas appa
reret. qđ quicquid in mundo ē aut
preteritū estā iā non ē aut futur⁹
a mortu⁹ est. aut p̄n̄ ainstabile
a momentaneū. Secundo hec terre
na sūt vana. aut ex pte principi⁹.
qđ de nihil sūt facta. Et ex pte me
dij qđ multipli vāmitati sūt sbie
da. Ex pte finis qđ cito transito ia
eclesi. iij. Cūcta subiacet vāmitati
quo ad mediū. De terra facta sūt

quo ad principiū. Et in terrā pa
riter reuertentur quo ad finē vlti
mū. Tertio hec terrena habet du
plicitatē. Ille ē duplex qui aliud
pmittit a aliud facit Mund⁹ tria
pmittit amatorib⁹ suis scilicet
longamimitatē. satietatem. suaui
tatem. Ista pmissat illi qui dice
bat. Luce. xiiij. Anima mea habes
multa bona posita ad annos pluri
mos. Ecce quanta longamimitas. Re
quiesce a epulare. Ecce quanta
suauitas. Sed male attēdit qđ p
missat qui dedit sibi breuitatem.
vacuitatē. a acerbitatē. Vnde
seq̄tur. Stulte hac nocte. Ecce qñ
ta breuitas. Repetente animā tuā
a te. si demones ad puniendū eter
naliſ. Ecce quāta acerbitas. Que
autē ogregasti cui⁹ etūt. Tua nō
sūt qđ nihil inde potab̄is Ecce qñ
ta vacuitas.

Sequitur sermo tertii eiusdem.

Cum venerit spūs ille ar
guit mundū de p̄ctō a in
stitia a de iuditio aē. Ad
hoc qđ iprehēsio ordinata fiat tria
req̄unt. Vnū ex pte reprehēdēti⁹
s. ei⁹ irreprehēsibil vita. Augusti
n⁹. In nullo eoꝝ iudex sit iudicā
d⁹ que in alio iudicare est prom
ptus. Secundum autem ex parte
reprehēsiei⁹ scilicet reprehēsibi
lis culpa. quia sicut dīc beat⁹ Au
gustin⁹. Si ea in me reprehēndis

que in me reprehendenda non sicut
potius temetipsum ledis quod me Ter-
tium est ex parte modi reprehendere
discretum prouida. De qua discre-
tione prouida dicit Grego. Subie-
ctorum virtus aliquando prudenter
sunt dissimulanda. aliquando sub-
tiliter inuestiganda. aliquando leui-
ter punienda. aliquando elemen-
ter obiurganda. Ista tria aposto-
li habuerunt a ideo mundum dignae
arguere potuerunt. Habuerunt enim
vitam sanctam. Job. xxvi. Spiritus
eius ornauit celos et apostolos et
apostolicos viros deis virtutibus.
Habuerunt discretum prouidam
de qua discretione dicit Philip.
sext. Corripite inquietos. et sola
mimis pusillanimes. fuscipite infre-
mos. patientes estote ad omnes.
Inuenierunt etiam in mundo multi-
pli eum culpam. de qua culpa dicit
in verbis promissis. s. ille spiritus san-
ctus arguet mundum de peccatis et
de iudicio. de quoque intellige-
tia notandum quod in dei et ceteri homi-
nes qui erant in mundo tria habe-
bant. Erat enim infideles iniusti et te-
merari. Qui erant infideles iuste spiri-
tus sanctus per apostolicos viros
eos de peccatis infidelitatis quod non cre-
diderunt in christum reprehendit.
Hoc enim patrem ut dicit Augustinus
quasi solus pre ceteris posuit quia
hoc manente cetera detinetur hoc
discedere cetera dimittitur. Erant
etiam iniusti. ideo arguendi sunt
de iniustitia quam habent fideles quam

ipi non imitantur que tanto elau-
dabilior quanto credunt et sperant
in christo quem non vident quod ad priores
iure. Job. vlti. Beati qui non vide-
runt credide sunt. Erat autem teme-
tarius quod princeps huius mundi et dy-
abolus qui est princeps mundo-
rum iam iudicatus est. Magne teme-
titatis est non timere tantum principi-
pem iam iudicatum esse. p. pet. ii. Si
enim angelis peccantibus non peper-
cit aetem. Ista explicationem Augu-
stini breuiter recolligit dices. Cre-
dat itaque homines in christo ne ar-
guatur de peccatis infidelitatis. trans-
ante in terram fidelium ne arguantur
de iniustitia illo quod quoque iniustificatos
non imitantur. Causa autem futuri iudici-
um ne cum principe mundo iudicetur
quod iudicatum imitatur. Ista autem
qualiter nobis ueniat videamus.
Illi autem qui sunt spiritui dei pleni-
aguere dominum mundanos de peccatis
de iniustia ade iudicando de peccatis quod
que habent. Eph. v. Nolite omni-
care opibus infidelitatis tenebra-
rum magis aut redarguisse. Unde dicit
Augustinus. Nobis modis te maculat
malum si ostendis quod non redarguis. Ta-
les sunt qui opera tenebras faciunt
et reprehendi nolunt. Job. iii. Om-
nis qui male agit odit lucem et cor-
rectio non est. Quedam animalia sunt
que diligunt tenebras quia sunt
odiosa sicut bubo quem etiam ce-
tere aves odiunt. Quedam sunt
animalia que noctua sunt sicut lu-
pi sunt que oues rapere conatur.

Quocumque sunt que sunt in visu de
betia sicut noctue In hoc quod mali
teuebras diligunt ostenditur quod
sunt deo odiosi homini noxiui et
ad cognoscendum debiles et infir
mi Sunt enim odiosi deo. Sapientia.
nono. Odiosa sunt deo impie et im
pietas eius. Tria sunt genera ho
minum que naturaliter diligi co
sueuerunt scilicet filii amici et fra
tres. De enim instantium peccatum
odit quod propter ipsum destruendum
filium suum occidi voluit. Si aliqui
dicerent. Non possum occidere inimi
cum tuum nisi cum illo simul occi
dam filium tuum. et ille hoc conce
deret. valde inimicorum odiret. Et hoc
similiter de pater fecit: qui ut pec
catum occideret filium suum occi
di permisit. Colos. iiij. Tu hunc patrem
de medio affigens illud cruci. dicit Ambrosius. dum innocens oe
cideatur peccatum crucifigitur Ad
Roma. octauo. Proprio filio non
peccat deus: sed per nos omnibus
tradidit illum. Bernardus. Qui non
peccat filio nunquam parcer fignet
se. Nunquid parcer seruo. Non
ne instantium peccatum deus odit
quod amicos suos si in eis peccatum
iument eternaliter puniit: sicut pa
ter in lucifero. Luce decimo. Vide
bam satanam sicut fulgur de ce
lo cadere. ymo etiam petrum apo
stolum eternaliter puniuisse si i
peccato mortuus fuisset. Instantium
odit peccatum quod fratres suos id est
christianos si mali sunt non redi

mit: sed eternaliter puniit. Psalmi.
Frater non redimit: redimet homo
Secundo peccatores sunt mortui si
baptisis. Primo quia auctoritate sibi
deum. Jeremie secundo Me derelique
runt fontem aquae vinee. Et illud est
magnum periculum. Augustinus
in libro sermonum. Domum enimque
re est pire. Ideo debet quilibet di
cere quod latibi Augustinus dicit domi
nime sis ut recedam a te da mihi
te sequi me. Alioquin non di
mittam te Secundo per aliorum auctoritate
semetipsum deo. Augustinus de ciui
tate dei. Qui seruum auctoritate ei a quo
emptus est tradit ei qui nihil in
eo iuris habet iniustus est et qui
seipsum auctoritate dominatori deo et
seruit malignis spiritibus iniustus
est. Tertio peccatum auctoritate omne
meritum suum quia vulneratur
in naturalibus et spoliatur in gratui
tis. Quod minus est perdere vitam cor
poris quam meritum et virtutes mentis
Bene. Quoniam in te me priuatus ama
ra mo: vita vesti: quam fru: du: spiritus
Amittit etiam participacionem me
rito et sanctorum Peccando enim
efficitur camis. Et sicut dicitur Ecclesiae. viij. Que communione homi
ni sancto ad caelestem. Tertio pecca
to: habet debilem oculum intellectum
in deum ad cognoscendum eum:
oculum affectum ad diligendum
eum. Igitur duos oculos demones
in peccatorum effodiunt: et sic per omnia
peccatoria peccatorum eos ducunt. Job
xxx. Oculum qui subsanat patrem

et qui despicit partum matris sue
effodiunt eum cornu detorentib;
Peccator patrem deum subsamat;
quando preceptum eius contemnit.
Partum etiam matris sue et ecclesie
que ipsius ad penitentiā parturit
despicit dum ad peccatum iterredit
Istos ergo oculos et intellectus et
affectionem cornu simones qui sunt
in gloriam per ignis adustionez qui sunt
in gloriam dediti per insatiabilem de-
uorationem et fatigant eos perasti-
nare per tardam conversionem. Isti
cornu habitant in torrentibus. In
inferno sunt quatuor torrentes. scilicet
torrentes odio obliuionis. ignis. et
luctus quos et prophetæ proprijs nominis
appellaverunt. Primus dicitur Styx
quod interpretatur odium per simones et
d'annatia deum odiant et impetuū
a deo obirent. Hugo de sancto victo-
re Qui cum odio de hac vita decedit
cum eodem odio meternum trahescet.
Secundus dicitur lethe. et interpretatur
oblivionem eo propheta habebit Ideo infer-
num a prophetâ terra obliuionis dici-
tur. Tertius dicitur flegeton quo d-
interpretatur ardor. quod sunt in ppe-
tuo igne. Vsa. vlti. Vermis eorum
non morietur et ignis eorum non extin-
guetur. Quartus dicitur cochitus
quod interpretatur ludus: quod ibi est
fletus et stridor dentium dicitur Ma-
th. xxv. Secundo qui sunt spiritui
dei pleni debet arguere mudi nos
de iustitia quā non habent putlar-
ge iustitia accipiatur per omnī bo-

2

no. Vnde sup illud Ps. dilexisti
iustitiam. dic glosa Iustitia et omne
bonum. Omnia autem bona et merita
nostra ex quatuor causatur scili-
cet ex fide vera spe certa et caritate
ignitatem et operatione sollicita. Ta-
to autem magis homines mundani
arguendi sunt. quia qui talem iu-
stitiam non habent in hac vita:
post hanc vitam eam habere non
valebunt. Ecclesia. decimo tertio.
Ante obitum operare iustitiam:
quoniam non est apud inferos im-
uemire cibus. Iste est ille quadrans
de qua dicitur Mat. decimo quin-
to. Non eries inde scilicet de care-
re infernali donec redas novissi-
mum quadrante. Illa enim qua-
tuor dicuntur quadrantes. quod sum
Gregorius. Quantum credis tantum
speras: quantum credis a speras
tantum diligis. quantum credis spe-
ras a diligis: tantum bene operaris.
Non poterunt igitur damnati mere-
ri per cognitionem que est per fidem
quia erunt tenebris involuti. Vnde
apud iob decimo. Vocatur in-
fernus terra tenebrosa et opera
mortis caligine. Non poterunt me-
reri per spem. quia erunt in bar-
tro desperacionis dimitti Jeremie
decimo octavo. Desperauimus et
post cogitationes nostras iunimus.
Non poterunt mereri per caritatem
quia in perpetuo dei odio erunt
inclusi. Vnde etiam dicitur in Psal-
mo. Superbia eorum qui te oderunt
ascendit semper. Non poterunt

mereri p aliquod bonū opus. q̄a
 ibi nō poterunt operari. Quia igi
 tur istū quadrantez soluere nūq̄
 poterunt Ideo de illo carcere infer
 nali nunq̄ exhibūt. Ista quatuor
 signatur Matth. xxii. Ligatis ma
 nibus a pedib⁹ mittite eū in tene
 bras exteriores. Non em̄ poterūt
 aliquod bonum facere: quoniā am
 habent ligatas man⁹; nec poterūt
 diligere quia habebunt ligatos
 pedes. Nam s̄m Augustinum p̄s
 anime est affectus anime nec po
 terunt deum per fidem cognoscere
 q̄ erūt in tenebris. nec poterunt
 in deū sperare q̄ ille erunt tenebre
 exteriores & extra ambitum diuin
 ne misericordie. Tertio illi qui sūt
 spiritu dei plenī dēlēt arguere mū
 danos de extremo iudicō quod n̄
 timent. cū tamen omnes illud tē
 re debent. Nam s̄m Augustinū. Om
 nis qui de hac vita decedunt aut
 sūt valde boni aut valde mali. aut
 mediocriter boni aut mediocriter
 mali. Valde boni sūt iusti qui eti
 az ibi timebūt ex eo q̄ humana
 iustitia diuine iusticie compara
 ta iniusticia videtur. Et hoc ostendit
 Gregor̄ tripli exempli. Lū
 cerne regule & sigilli. Op̄a em̄ no
 stra aliquādō videntur cē lucida.
 aliquādō recta. a liquādō p̄fecta.
 Sed si op̄a nostra diuine luci co
 parantur ea que videbantur luci
 da apparebūt obscura. Et hoc di
 cit Gregor̄ in moabib⁹ ex̄p̄lo
 lucerne. Justicia nostra dñe in

sticie comparata iniusticia est. q̄
 a lucerna in tenebris fulgere cer
 nitur sed in sol radio posita tene
 bratur. Aliquando opera nostra
 videntur recta. sed si ad regulā dī
 uine cōstitutimis fuerint coniuncta
 videtur corrupta. Et illud ostē
 dit ibidē exemplo regule dicens.
 Sepe lignum rectū creditur. si ad
 regulam non ducitur: sed cum re
 gule coniungitur per quandā cur
 uitatem quia tumescat inuenit.
 Aliquādō opera nostra videntur
 perfecta: que cōram diuinis aspe
 ctib⁹ forte apparebūt im̄pfecta
 Et hoc ostēdit exemplo sigilli. Se
 pe enim ymagō sigilliv idetur per
 fecta in oculis intuētis & tamē ad
 hue multū est im̄pfecta in oculis
 artificis. Vnde dicit ibidē in mo
 ratib⁹. Sepe sorbet in discretione
 iudicis quod estimacōne fulget
 operatis. Valde mali tunc multū
 timebunt. Multū vide tur pat̄ ira
 tus ē filio quādō ipsum maledi
 cit. plus quādō ip̄hi expellit. p̄lō
 quando in carcere tenebroso & pe
 noso ipsum intrudit. plus quan
 do carnifex qui quotidianē eū pu
 miant apponit. Stam talem iram
 reprobis in sententia quā contra
 eos feret ostēdit ut dicit Matth.
 xxv. Nam ipsos maledicet cui dī
 cet. Ite maledicti & cetera. Eos eti
 amā se expellet. Cum dicet. Disce
 dite a me. In penoso carcere eos
 retrudet. Cum dicet. In ignem. Et
 etiam eos nunq̄ inde educet.

Cum bicit. In eternū. Carnifices
eos pumētes apponit. cum dicte-
dabit eis tyrannū imperantez. si
dy abolum & lucifrum. Et carni-
ces obsequētes & alios demones
Ideo dicit. Qui parat⁹ est dyabo-
lo & angelis ei⁹ Mediocriter boni
vel mali sunt qui pua merita con-
gregauerūt Illi valde ibi timere
poterunt. De hoc sic dicit Grego.
Ecce in maiestate terribili a inter
angelos & archāgelos tū thronos
quid vnuſquisq; acquisiui t ostē-
dit. Ibi petr⁹ cum in dea conuersa
apparebit quā secum trahet Ibi
paul⁹ to tum mundū ducens con-
uersū apparebit. Ibi adreas post
se achayam. Johānes asiā Tho-
mas indiā in obiectu indicis con-
uersā adducet. Quid nos miseri-
dicturi sum⁹ q ad dñm deū nostry
vacui veniem⁹ sp. Corint. v. Oes
nos manifestari optet atē tribu-
nal xp̄i vt referat vnuſquisq; pro
pria corp̄is put gessit siue boni;
siue malum.

Dominica quinta.
Sermo primus.

Men amien dico vobis
si quid petieritis p̄re;
in noīe meo dabit vo
bis ac̄c. Job. xvi. Si q̄s
habēt in curia īmpatoris aliquē
sapiente aduocatū vel auxiliato
re; sollicitū vel frēmū teritū: mul
tū gauderet a multū securus esset.